

for at nævne et Exempel, i Frankrig, at det er, fordi man tillægger den nogensomhelst affkrællende Kraft; nei, ingenlunde; men det er, fordi der i dette Land undertiden kan forekomme Forbrydelser, der ere saa atroce, saa forfærdelige, at man har frygtet for, at Folket, der ogsaa er stort i sin Forbittrelse, i den første Opblussten skulde tage sig selv tilrette, naar det tvivlede om, at Staten vilde gjøre det. Men en saadan Frygt behøver man ikke at nære hos os. Vi, vi ere smaa — i Alt! I denne Sag kunne vi trøstigt følge de mindre Nationers Exempel, som have affkaffet Dødsstraffen, og som befinde sig vel derved, og til hvilke jo i vor Tid et stort Folk synes at ville slutte sig. Lad os give vort i saa mange Henseender ulykkelige Fædreland ibetmindste den Ære at være iblandt dem, der gaae foran, hvor det gjælder at handle i Menneskelighedens Navn. Lad os trygt stole paa, at naar Staten, denne Magt, for hvilken Alle maae bøje sig, erklærer, at selv den i intet Tilfælde tør lægge Haand paa Nogens Liv, det være sig nok saa grov en Forbryders, saa vil Følelsen af, at for selve Staten er Menneskelivet heiligt, efterhaanden udbrede sig til de laveste Classer i Samfundet og der ganske anderledes pærne om Diebborgeres Liv, end om Løven indeholder en hvilkenomhelst, nok saa blodig Straf. Lad ikke os, der, naar vi mindes de Menneskeofferinger, der i vor Tid fandt Sted til Gudderne, med Afsty vende Tanken bort fra disse Naahedens og Overtroens Skuespil, lad ikke os paany befæste den falske Guddom, som man har smykket med Navnet af Statens indre Sikkerhed, der sandelig ikke vil komme i Fare. Lad os ikke paa dens Alter offere ulykkelige Forbrydere, hvis Skyld maaskee har sin første Spire i Statens mangelfulde Indretning, i Samfundets Brøstfældighed.

Jeg beder det høie Thing: vær ikke med til at reise denne hedenste Støtte; hold Eder til, at der kun er Een, der er Livets og Dødens Herre, og at Ingen er berettiget til at være den Guds Stedfortræder her paa Jorden.

Kampmann: Det gjør mig ondt, at jeg skal tage Ordet efter et saa vaant Foredrag som det, vi nu have hørt, og at skulle tale i en

noget modsat Retning. Jeg troer imidlertid, at man vil være enig med mig i, at man i en Sag som denne ikke maa lade Følelsen raade, men at man maa see hen til de virkelige Forhold og finde sig i, hvad der ikke kan være anderledes. De forskjellige Udviklings-trin, hvorpaa et Samfund staaer, afprøve sig altid ogsaa i criminalistisk Henseende, og det saavel med Hensyn til Forbrydelserne som med Hensyn til de Straffe, der for samme ere diktet. Det falder jo Enhver i Diet, at mange Forbrydelser, som i en tidligere Tidsalder vare meget hyppige, blive sjeldnere og sjeldnere; men at paa den anden Side mange Overtrædelser, som før hørte til Sjeldenhederne, blive hyppigere, antage andre Former, og at de forbryderste Tilbøieligheder i det Hele søge hen i andre Retninger, og ligesom det gaaer med Forbrydelserne, saaledes har Tiden ogsaa udøvet sin Indflydelse med Hensyn til Straffene. Naar vi nu staae i Begreb med at vedtage en Straffelov, saa forekommer det mig at være Opgaven at give den saaledes, at de Bestemmelser, som indeholbes deri, ikke ere saadanne, der kun passe paa Fortiden, men paa den anden Side, at de ere af en saadan Veffaahed, at de ikke blot gives for Fremtiden, men ogsaa for Nutiden. Spørgsmaalet om Dødsstraffen er behandlet i saa lang Tid og saa alfidigt, at dets Behandling næsten udgjør en heel Literatur. At gaae ind herpaa kan ikke her salde mig ind, og det saameget mindre, som Alle, der have beskæftiget sig nærmere med denne Sag, vistnok ere komne til det Resultat, at Spørgsmaalet ene og alene kan afgjøres efter, hvorvidt Bibeholdelsen af Dødsstraffen efter det Standpunkt, hvorpaa vi i dette Dieblil staae, maa antages at være nødvendig til Retsfikkerhedens Haandhævelse. At bevise, at Dødsstraffens Bibeholdelse af dette Hensyn er nødvendig, er vistnok ugjorligt; det berøer paa enhver Enkelts Sjøn, berøer paa det Blik, den Erfaring, som Livet hidtil har givet ham, hvilken Anstuelse han i saa Henseende kommer til. Forfaavidt man vilde hente Beviset for Dødsstraffenes Bibeholdelse fra Hensynet til Nødvendigheden af at sikke sig mod Gjentagelse af Forbrydelsen, vilde jeg ganske vist give den ærede sidste Taler Ret; af den Grund vilde